

Ivan Velkoborský se narodil 9.srpna roku 1945 v Klatovech, kde také prožil své dětství. Vystudoval střední zemědělsko-technickou školu v Chebu, obor meliorace a pracoval celý život v zemědělství. V roce 1968 mu bylo 23 let, byl ženatý, měl syna, žil v Klatovech a sledoval změny, které přineslo období Pražského jara.

„Tady v Klatovech si nepamatuji že by byly nějaké demonstrace nebo něco takového nic lidi prostě čekali na to. jak se to všechno vyvine“

V Klatovech také pobýval i v osudný den 21. srpna.

„Byl to obyčejný srpnový den řekl bych a já jsem poslouchal ráno rádio a slyšel jsem, jak vojska překročili naše hranice a podobně, takže jsem si nejdříve myslel, že jde o nějakou hru a pak jsem zjistil že to je fakt. Okamžitě jsem se vydal na náměstí, no a to už jel okolo můj kamarád na motorce, byl to můj spolupracovník a volal na mě z motorky Ivane Rusáci jsou tady“

Pan Velkoborský dále popisuje situaci na klatovském náměstí a vzpomíná na své pocity a reakce lidí v Klatovech.

„Na tom náměstí se sešlo poměrně dost lidí a samozřejmě jak vám musím teda říci nikdo jim nemával, a ani nikdo neházel žádné předměty nebo zápalné lahve jako tomu to bylo třeba v Praze. Na náměstí jsem byl se svým otcem a okolo stálo samozřejmě mnoho známých lidí z Klatov a podobně a náměstí bylo obklopeno lidmi. Lidé koukali na tu techniku a na vojáky zkoprněle že jo, to znamená a jde to také vidět na těch fotografiích na kterých jsou občané, kteří přihlížejí, že se nikdo neusmívá teda jo, všichni jsou zaražení a zatrpklí.

Cítil jsem se jako většina lidí velmi vyděšen nebo zklamán z toho co se událo, protože něco podobného lidi nečekali a nechtěli. Nereagoval jsem prakticky nijak, abych řekl pravdu choval jsem se tak že každý poznal na každým. že je zklamán a rozrušen v očekávání jaké budou příští doby.“

Průjezd vojenské techniky probíhal bez násilných konfliktů, ale místní obyvatelé se pokusili o vyjádření nesouhlasu s okupací.

„Když teda přijeli tak zvanému okresnímu národnímu výboru dneska policie, tak tam přijeli zástupci teda sovětské armády. Předseda okresního národního výboru Lumír Hřebík a ten jim odmítl jakoukoliv pomoc což bylo od něj dá se říct hrdinství. Jak přijeli sovětský nákladní auta, a dokonce i tanky k tomu okresnímu národnímu výboru, tak tam bylo hodně lidí a na ty tanky lezli k těm vojákům, ty vojáci byli venku a oni se jich ptali ty naši většinou mladí kluci co

tady dělají, proč jsou tady a oni to nevěděli, oni si mysleli, že jsou tady na vojenském cvičení.“

Průjezd vojenské techniky bez násilných konfliktů, ale místní obyvatelé se pokusili o vyjádření nesouhlasu s okupací.

„Abych řekl pravdu vyložené se nebránili průjezdu, ale chtěli udělat aspoň určitý náznak toho, že nesouhlasí. Ten příjezd těch vojsk začínal takto, já jsem na náměstí ještě nebyl, že začínali jezdit průzkumná vozidla, to znamená ty jejich jeepy, skupina lidí, která stála u banky zatarasila průjezd na náměstí a udělala jako, a oni jeli k Bílé věži, jenže potom ustoupili, protože by je rozprášili. Vojáci byli většinou Sovětského svazu, tehdejšího, to znamená, že tam bylo i více národností. Typ odporu byl taky, že lidé sundávali také ukazatele směru třeba nebo značky ulic, aby oni se špatně orientovali. Nějaký vtipálek napsal, „Kupte si rifle a poběžíte rychle“ anebo „Lenine vstávej Brežněv se zbláznil“ anebo „idi damoj“, to znamená jděte domů.“

Život na Klatovsku byl ovlivněn přítomností sovětských vojáků.

„V Klatovech teda jako byl štáb na tak zvaný obecní váze, to je jako, jak je dneska kruháč u Billy, tak tam byla městská váha a tam bylo velitelství a tam vždycky stáli dva vojáci na stráž. V Klatovech nebyli vidět žádní Rusové, nic. Ti byli v lesích, v okolí poschovávaní a ne dlouho, protože potom viděli, že už je klid, že není třeba zasahovat nikde. Tak se stáhli. Největší Gro bylo, té sovětské armády, v Brdech. Všichni obyvatelé Česka, tak jako já, museli dál pracovat, aby uživilí sebe a své rodiny, nic jiného nezbývalo. „

Svůj zážitek ze setkání se sovětským vojákem popisuje pan Velkoborský v úsměvné historce.

„Normálně se s sovětskými vojáky nikdo nesetkával, jen z cela výjimečně jako se to stalo mně, protože jsem měl porouchaný motocykl a táhnul jsem ho do Ostřetic, k hospodě a tam jsem spatřil sovětského vojáka jak hlídá studnu, pravděpodobně aby ji někdo neotrávil, to se dělalo v každé válce a já jsem si dovolil zažertovat „kdybys tady toho nechal a raději si šel se mnou na pivo“ a to já puđu řek, tak šel se mnou a já myslel, že mě v hospodě ukamenují, tam místní, to byla hospoda U Bukvaje v Ostřeticích se to jmenovalo. A oni, že „Ahoj Sašo“ nebo jak se jmenoval a copak nám řekneš, a on se vyjádřil o Brežněvovi neslušným výrazem a za to dostal pivo a takhle to prý udělal předtím už několikrát.“

Poselství pana Velkoborského je velmi aktuální právě v dnešní době.

„Rozhodně teda, každopádně si myslím, že každý člověk na světě má přání, a to svobodu, aby se mohl svobodně vyjadřovat, aby mohl svobodně si zvolit zaměstnání, aby mohl žít podle svých představ, aby svoji rodinu mohl vychovávat v klidu a míru a ne ve strachu z válečných akcí.“